

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE TROON VAN SPANJE

OP 1 november van het jaar 1700 stierf de eeuw. Karel II, koning van Spanje, gaf de geest en met hem stierf de oudste tak van de Habsburgse dynastie uit. Karel II, « deze bespoting van de menselijke natuur », was eigenlijk stervend gedurende de veertig jaren van zijn leven. Hij was tweemaal gehuwd geweest, maar liet geen kinderen na. Wat hij wél naliet was een testament...

1. TESTAMENT

SEDERT jaren onderhandelde men om uit te maken wie de reusachtige bezittingen van Karel II zou erven: Spanje, de Nederlanden, de beide Siciliën, Milaan en Amerika. Keizer Leopold I van Oostenrijk stelde voor zijn tweede zoon, aartshertog Karel erfgenaam te maken. Lodewijk XIV stelde zijn tweede kleinzoon Philips van Anjou voor. Ze waren beide afstammelingen van een infante van Spanje. Te midden van al deze twisten lag Karel II in doodstrijd. Tenslotte duidde hij Philips van Anjou als erfgenaam aan. Philips was een jongeman van 16 jaar. Zijn grootvader riep hem en...

3. DE KUNST GROOTVADER TE ZIJN

LODEWIJK XIV regeerde in de plaats van zijn kleinzoon, en dit niet in Spanje maar natuurlijk in België! Om Frankrijk eindelijk zijn « natuurlijke grenzen » te geven, kregen de Nederlanden een Franse gouverneur, nl. de hertog van Bourgondië, oudste broer van Philips V. Franse garnizoenen, Franse wetten, Franse belastingen... Het was een echte annexatie! Er waren geen Nederlanden meer!...

4. DE UITDAGING

DE keizer van Oostenrijk verklaarde Philips V de oorlog in naam van zijn zoon aartshertog Karel. Maar Oostenrijk was niet gevaarlijk. Gelukkig kon Willem III van Oranje niet roeren, want Engeland wilde de vrede en Holland eveneens. Maar Lodewijk XIV daagde Groot-Brittannië uit. In 1701 stierf Jacobus II, ex-koning van Engeland, op het kasteel van St-Germain. Lodewijk XIV ging er naar toe en de kleine Jacobus, zoon van de overledene, mocht zijn hoed op het hoofd houden! Dus erkende Lodewijk XIV hem als koning. Engeland beantwoordde deze uitdaging met de oorlog.

2. ER ZIJN GEEN PYRENEËN MEER!

LODEWIJK XIV stond hem toe zijn hoed op te houden! Alleen de koningen mochten dit doen. De jonge prins werd dus Philips V. De ambassadeur van Spanje werd in het kabinet van de koning toegelaten. Hij viel op de knieën voor zijn koning en sprak met diepe ontroering over de eeuwige vrede tussen de twee monarchieën. Men beweerde dat Lodewijk XIV toen deze historische woorden sprak: « Heren, er zijn geen Pyreneeën meer! »

5. DE OORLOG

WILLEM III stierf het jaar nadien en zijn schoonzuster Ann I volgde hem op. Willem III had de Grote Alliantie gesticht: Engeland-Holland-Oostenrijk om het Europees evenwicht te verdedigen tegen Frankrijk, voor eenmaal bondgenoot van Spanje. De Spaanse Successieoorlog was hard voor Frankrijk. Oostenrijk wierp Eugeen van Savoie in de strijd, en Engeland Marlborough. Dat waren twee knappe generaals...